

KOBERCOVÉ ČTVERCE A ROLE DESSO ČIŠTĚNÍ A ÚDRŽBA

---

1. PŘED INSTALACÍ

1.1 Úprava proti znečištění

Úprava proti znečištění je ochranná úprava odolnosti vůči znečištění přidávána k vláknu během výroby. Jelikož je tato úprava aplikovaná během výroby, její životnost je stejná jako životnost produktu. Ačkoliv se účinnost může časem snižovat, nabízí stále více ochrany než neošetřený koberec anebo koberec, který získal tuto úpravu až po vyrobení.

1.2 Barvy a konstrukce

Tmavší a matnější barvy, tečky a různé designy maskují nečistoty lépe než světlé a pestré barvy. Větší hustota vlákna pomáhá minimalizovat problémy způsobené pronikáním nečistot, jelikož je nečistotám zabráněno pronikání hlouběji do konstrukce koberce a tím je zabráněno i předčasnému opotřebení koberce.

2. ČISTÍCÍ ZÓNY

Nejméně 60% nečistot se do budov dostává zvenčí. Správné čisticí zóny jsou klíčové pro udržení vzhledu koberce. Aby byly koberce maximálně chráněny, měly by být čisticí zóny instalovány již od prvního dne používání budovy.

2.1 Čisticí zóna - Primární

Čisticí zóna před vstupem do budovy by měla být dostatečně velká, tak aby se jí nikdo nemohl vyhnout. Primární čisticí zóny mají obvykle podobu mřížek s otevřenou konstrukcí pro zachytávání nečistot. Rošty by měly být dlouhé alespoň na dva, tři kroky, tj. přibližně 200cm.

2.2 Čisticí zóna - Sekundární

Absorpční textilní rohožky mohou být rovněž použity u vstupu do budovy k očištění podrážek bot. Chrání podlahové krytiny před nečistotami, prachem a vlhkostí a dají se snadno vyčistit.

Doporučujeme použití těchto rohoží jako sekundární čisticí zóny za vstupní mřížkou. Tím jsou sníženy náklady na údržbu a značně se zlepší vzhled a životnost podlahových krytin.

Desso doporučuje pro použití jako rohož produkt Protect - kobercový čtverec o rozměrech 50 x 50cm, dodávaný v baleních po 3m². Absorpční povrch vlákna vsakuje vlhké nečistoty a je doplněn tvrdšími vlákny ke stírání nečistot vsíťými do konstrukce čtverce.

3. DOPORUČENÉ ZPŮSOBY ČIŠTĚNÍ

3.1 Vysávání

Vysoce zatěžované oblasti musí být denně vysávány, aby bylo množství nečistot udrženo na minimu. Vysávány by měly být i veškeré čisticí zóny. Pro nejlepší výsledek doporučujeme výkonné vysavače s rotačními kartáči. Běžné vysavače vysají pouze nečistoty z povrchu, ale ne nečistoty zachycené v koberci, které přispívají k rychlejšímu opotřebení koberce.

Vysávání by mělo být prováděno pomalými pohyby. Rozvrh vysávání by měl být navržen tak, aby měli uklízeči více času soustředit se na zranitelné oblasti, které jsou vystavené vysoké zátěži a intenzivnímu znečišťování.

Desso velmi důkladně zkoumalo modely průmyslových vysavačů a vysoce efektivním byl shledán model SEBO BS36.

3.2 Každodenní odstraňování skvrn

Pokud jsou mokré skvrny odstraněny okamžitě po jejich objevení, zabráníte tím, aby se z nich staly skvrny permanentní, které zanechávají na koberci nevzhledné stopy. Pokud jsou skvrny ponechány na koberci déle, budou poté hůře odstranitelné.

Okamžité odstraňování skvrn by mělo být součástí každodenní údržby.

Vhodné je mít vždy po ruce sadu na odstraňování skvrn. To nás motivuje odstranit skvrny okamžitě po jejich objevení, jelikož sada na jejich odstranění je vždy poblíž. Zvláštní pozornost by měla být věnována každodennímu čištění kuchyněk, kopírovacích místností, toalet a vstupů a zádveří, ve veřejných budovách nebo na pracovištích

4. PERIODICKÉ NEBO OBNOVUJÍCÍ ČIŠTĚNÍ

Existují dvě základní metody čištění koberců, ačkoliv pod pojmem “mokré čištění” je používáno několik různých metod:-

- Extrakční čištění suchou cestou

Mělo by být použito pro všechny naše všívané produkty. (Čtverce i role.)

- Extrakční čištění mokrou cestou

Mělo by být použito pro všechny naše vpichované produkty.

4.1 Extrakční čištění suchou cestou (Všívané koberce)

Suchý extrakční prášek je tvořen syntetickými polymery nebo organickými látkami pohlcujícími nečistoty, které byly impregnovány malým množstvím rozpouštědla k odstranění mastných skvrn. Většina výrobků obsahuje rovněž saponáty, vůni pro deodoraci, antibakteriální prostředek a syntetické pryskyřice k omezení opětovného znečištění.

Ačkoliv je prášek označován jako “suchý”, je ve skutečnosti na dotek vlhký. Syntetické polymery nebo absorbenty fungují jako houba, které ve spojení s vysavači s rotačními kartáči stírají a pohlcují nečistoty z vláken koberce.

Je doporučováno extrakční čištění suchou cestou systémem HOST nebo podobným.

4.2 Jak provádět čištění suchou cestou

- a. Důkladně povysávejte celou oblast při použití průmyslového vysavače s rotačními kartáči.
- b. Odstraňte veškeré skvrny při použití přípravků na odstraňování skvrn.
- c. Nejvíce znečištění oblasti jen lehce postříkejte prostředkem na odstraňování skvrn, aby byly uvolněny nečistoty v nejvíce zatěžovaných oblastech.
- d. Rovnoměrně naneste prášek na povrch koberce. Doporučené dávkování se liší podle výrobku a záleží na míře znečištění.
- e. Vetřete prášek do koberce s použitím vysavače s rotačními kartáči. Tento vysavač má dva protiběžné kartáče, které vtírají prášek do vlákna.
- f. Před vysáváním průmyslovým vysavačem nechte prášek zcela zaschnout (minimálně půl hodiny).
- g. Pokud to bude nutné, opakujte postup pro vysoce znečištěné oblasti.

Poznámka Prášek by měl být vždy nejdříve otestován na méně exponovaném místě aby byla určena stálobarevnost a aby bylo zajištěno, že se neprojeví žádné nežádoucí účinky.

4.3 Výhody čištění suchou cestou

- a. Toto je řízená metoda čištění, kdy povrch koberce i jeho podložka zůstávají suché.
- b. Během čištění zůstává zachována pochůznost koberce. Běžné využívání čištěných oblastí je možné ihned poté, co je prášek povysáván.
- c. Jelikož jsou výhodou tohoto způsobu čištění nepřetržitý přístup do čištěných oblastí a rychlost čištění, nedochází k omezení pohybu v místnostech.
- d. Vyhnete se riziku vytváření plísní pod kobercem.
- e. Vysoce zatěžované oblasti mohou být vyčištěny a poté napojeny na okolní čistý koberec bez skvrn nebo jiných stop po čištění.
- f. Vysavač s rotačními kartáči rovněž napřimuje a obnovuje sešlapané vlákno.
- g. Přístupové panely ve zdvojených podlahách zůstávají v bezpečí, protože se při čištění nepoužívá voda a nemůže se tak dostat skrze spoje mezi kobercovými čtverci anebo mezi panely podlahy.
- h. Čištění práškem nemá žádný škodlivý vliv na životní prostředí a splňuje veškeré potřebné evropské směrnice.

4.4 Čištění mokrou cestou (Vpichované koberce)

a. Stroje

Stroje pro tento způsob čištění jsou různé, ale v podstatě jde o nádrže na kolečkách. Sestávají z nádrže na čisticí prostředek, nádrže na znečištěnou vodu, podlahové hubice, kterou se nanáší čisticí prostředek, sací turbíny a sací hadice k vysávání vody, nečistot a čisticího prostředku z koberce.

4.5 Výhody čištění mokrou cestou

- a. Většina společností specializujících se na úklid nabízí extrakční čištění mokrou cestou.
- b. Extrakční čištění mokrou cestou je nejvhodnější metodou pro čištění mokrou cestou.
- c. Vpichované koberce jsou na rozdíl od jemných vláken ve všivaných kobercích tvořeny hrubými vlákny. Při schnutí se tak zbytky po mokrému čištění nedostanou na povrch koberce, ale zůstanou ukryté ve vláknech.
- d. Správně provedené čištění mokrou cestou zajistí potřebné vyčištění a udržení vzhledu vpichovaného koberce.

Poznámka Je nesmírně důležité, aby koberce čištěné touto metodou měly před opětovným používáním dostatečný čas na vyschnutí.

Tato metoda by měla být vždy vyzkoušena na malých oblastech k určení stálobarevnosti a aby bylo zajištěno, že se neprojeví žádné nežádoucí účinky.

4.6 Problémy po nesprávném použití této metody na všivané koberce

- a. Nezkoušení uklízeči mohou použít příliš mnoho vody nebo čistícího prostředku.
- b. Toto čištění je často používáno při generálním úklidu a často je proto koberec před tímto čištěním již velmi zašpiněn. Proto často uklízeči zvýší koncentraci čistícího prostředku ve vysoce znečištěných oblastech.
- c. Koberec čištěný touto metodou musí být před opětovným použitím zcela suchý. Toto čištění je často prováděno v pátek v noci nebo v sobotu ráno, díky čemuž je zajištěno, že do pondělního rána bude koberec suchý.
- d. V závislosti na relativní vlhkosti může být koberec stále vlhký, i když na dotek vypadá suchý.
- e. Pokud je koberec mokrá, ale nedovolíme mu dostatečně vyschnout, výsledkem bude, že nejdříve bude koberec vypadat čistší, ale poté bude následovat rychlé a viditelné opětovné znečištění. Zbytky použitých chemikálií budou na sebe vázat nečistoty, stejně tak jako koberec, který bude fungovat jako houba a vsakovat nečistoty nanášené na povrch koberce.

4.7 Závěr

Metoda mokrého čištění je vhodná pro určité druhy koberců pokud je provedena správně kompetentními pracovníky. Důvod proč není obvykle společností Desso doporučována pro všivané koberce je, že je často prováděna špatně a to má za následek objevení se výše zmínovaných problémů.

Pokud je ale provedena zkušenými pracovníky, je tato metoda srovnatelná se suchým čištěním.

5. APLIKOVÁNÍ ODSTRAŇOVAČŮ SKVRN

5.1 Sady na odstraňování skvrn

Výrobků na odstraňování skvrn je mnoho, od spíše kosmetických po propracované sady na odstraňování skvrn.

Příklad obsahu sady

- Bílé kuchyňské utěrky k odsávání skvrn.
- Odstraňovač skvrn pro odstranění čerstvých skvrn po jejich odsání a pro odstranění starších skvrn.
- Utěrky pro nanášení odstraňovače skvrn.
- Suchý prášek.
- Malý kartáč k vetření prášku do vlákna.

6. PLÁNOVÁNÍ ROZVRHU ÚDRŽBY

Naplánování rozvrhu údržby je doporučeno k určení toho kdy a jaký způsob čištění použít.

Standardní plán údržby by měl obsahovat:-

- Oblasti, které mají být vysávány denně
- Oblasti, které mají být vysávány obden
- Oblasti, které mají být vysávány dvakrát týdně
- Oblasti, které mají být vysávány jednou za týden
- Každodenní odstraňování skvrn
- Odstraňování skvrn podle potřeby
- Měsíční čištění nejvíce zatěžovaných oblastí
- Čtvrtletní čištění vysoce zatěžovaných oblastí
- Půlroční čištění středně zatěžovaných oblastí
- Roční čištění lehce zatěžovaných oblastí
- Podle potřeby (nepoužívané oblasti)

Každá budova je jiná a kdekoliv je to možné, měl by být vytvořen oblastní plán s pomocí specialisty pro údržbu.

Tabulka skvrn

Metody čištění skvrn na koberci

Pro všechny skvrny: okamžitě po vytvoření skvrny, odstraňte pevné části lžičkou a tekuté části bezbarvým sacím materiálem (například papírové utěrky nebo kapesníky). Poté jemně masírujte skvrnu čistým hadrem navlhčeným vlažnou vodou. Je důležité jen jemně masírovat a ne drhnout. A zvláště ne vlněné koberce!

Opakovaně použijte bezbarvý sací materiál k odstranění skvrny. U každé skvrny postupujte od okrajů ke středu. Poté, co již nelze odstranit více skvrny, vysušte ji horkým vzduchem (například použitím fénu). Pokud je skvrna viditelná i poté, zkontrolujte tabulku skvrn.

Poznámka

- Vlažná voda = voda o teplotě 50-70 stupňů Celsia.

- Je lepší nepoužívat silné alkalické produkty.

Koberec musí po čištění zcela vyschnout.

Typ skvrny	Čištění
Nápoje	
Ovocný džus, limonáda	Horká voda + saponát, čpavková voda, bílý ocet, šampón na koberce
Horká čokoláda, káva, čaj	Horká voda + saponát, denaturovaný líh, etanol, šampón na koberce, čpavková voda, bílý ocet
Červené víno	Horká voda + saponát, denaturovaný líh, etanol, čpavková voda, bílý ocet
Jídlo	
Tuk, tučné jídlo, máslo	Horká voda + saponát, denaturovaný líh, nafta, tetrachlormetan, trichlóroetylén, šampón na koberce, ředidlo
Olej	Ředidlo, nafta, horká voda + saponát, trichlóroetylén
Džem, sirup, cukr	Horká voda + saponát, šampón na koberce
Čokoláda	Horká voda + saponát, ředidlo, denaturovaný líh, šampón na koberce, čpavková voda, bílý ocet
Polévka	Šampón na koberce, nafta, horká voda + saponát, ředidlo, trichlóroetylén, denaturovaný líh
Žvýkačka	Odstraňovač žvýkaček, ředidlo, horká voda + saponát
Zmrzlina	Horká voda + saponát, čpavková voda, bílý ocet
Majonéza, kečup	Horká voda + saponát, čpavková voda, bílý ocet
Kosmetika	
Rtěnka	Aceton, horká voda + saponát, denaturovaný líh, etanol, ředidlo, šampón na koberce, trichlóroetylén
Lak na nehty	Aceton, horká voda + denaturovaný líh, šampón na koberce
Krémy, masti	Horká voda + saponát nebo denaturovaný líh, šampón na koberce, trichlóroetylén
Zubní pasta	Horká voda + saponát, šampón na koberce, bílý ocet

Typ skvrny	Čištění
Psací, kreslicí potřeby	
Inkoust	Horká voda + čpavek, ředidlo, etanol, horká voda + saponát nebo denaturovaný líh, šampón na koberce
Popisovač, kuličkové pero	Aceton, horká voda + mírný saponát, ředidlo, denaturovaný líh, etanol, šampón na koberce, trichlóroetylén
Barva, lak	Trichlóroetylén, ředidlo, etanol, denaturovaný líh, horká voda + saponát, bílý ocet, čpaková voda
Lepidlo	Ředidlo, horká voda + saponát, čpavková voda, bílý ocet
<i>Tuky a oleje</i>	
Krém na boty	Aceton, denaturovaný líh, trichlóroetylén, nafta, tetrachlormetan, horká voda + saponát, ředidlo, šampón na koberce
Leštící vosk	Aceton, nafta, ředidlo, horká voda + saponát
Parafín	Aceton, nafta
Vosk	Aceton, nafta, tetrachlormetan, ředidlo, ocet, horká voda + saponát
Jiné	
Bitumen, asfalt, dehet	Aceton, denaturovaný líh, nafta, tetrachlormetan, trichlóroetylén, šampón na koberce, voda + saponát
Listí, tráva	Denaturovaný líh, etanol, horká voda + saponát, šampón na koberce
Stopy po botech, saze	Nafta, denaturovaný líh
Rez	Odstraňovač rzi, šampón na koberce, ocet, denaturovaný líh, horká voda + saponát, nafta, 5% kyselina šťávelová
Moč	Ocet, horká voda + saponát, čpavková voda
Krev	3% peroxid vodíku, studená voda + saponát, ředidlo, šampón na koberce, čpaková voda, bílý ocet
Zvrátky	Zředěná čpavková voda, šampón na koberce, ocet, horká voda, ředidlo